

TOLSTOY'UN HAYAL KIRIKLIĞI

Prof. Dr. Mustafa TEMİZ⁸

11.12.2019

*Tolstoy
bir müddet siyonistlerin iğfaline kandıktan sonra,
aklını bir parça devreye sokmuş olacak ki,
“Aydınlanma Kurâmı” da denen, Tekâmül Nazariyesi’nden şüphe
etmeye başlamıştır.*

*Avrupa’da başlayan,
Aydınlanma Kurâmı’ndan şüpheye düşen ve
mâddî ve mânevî îtikat bütünlüğünü Hıristiyanlık’tan
derleyemeyen ve bu yüzden de,
kendisini bir boşlukta bulan Rus Yazarı Tolstoy,
hayâtın gerçek anlamını bulmak için
kolları sıvar.*

*Tolstoy önce bilimi, sanâtı,
sonra da,
Metafiziği incelemeye başlar.
Fakat bunların hiç birisinde onun sık sık sorduğu,
‘Bugün yaptıklarımın ve yârın yapacaklarımın sonucunda
ne olacak?’
sorularına tatmin edici bir cevap bulamaz.*

*Bâzen araştırmasını,
soruları çoğaltarak sürdürmektedir:*

“Niçin yaşayayım,

⁸ Yazar, *particilik taassubunu* reddeder, **Türkiye Gemisi**’nin batmamasının garantisinin, İslâmî istikâmet doğrultusundaki çalış-malarda olduğuna inanır ve bu nedenle İslâmî istikâmeti benimseyenlerin tarafındadır. Yazar hakkında daha fazla bilgilenmek isteyenler, aşağıdaki internet adresini **tıklayabilirler**:

[http://mtemiz.com/bilim/BHB%20GEÇTİ%20\(Yalnızca%20çocuksuz%2031.07.2015\).pdf](http://mtemiz.com/bilim/BHB%20GEÇTİ%20(Yalnızca%20çocuksuz%2031.07.2015).pdf)

niçin
herhangi bir şeye karşı bir istek duyayım,
niçin
her hangi bir şey yapayım?” veyâ
“Hayâtımın
beni bekleyen ve kaçınılmaz olan
ölümün yok etmeyeceği bir anlamı var mı?” gibi
soruları cevaplayamıyor¹...

Geçmişinde Aydınlanma Kurâmı'na inanmış olan Tolstoy,
deneye dayanan bilimle ilgili olarak da,
ilk zamanlar,
şöyle düşünüyordu:

“Her şey gelişir ve kendisini başka şeylerden farklılaştırır,
karmaşıklığa ve mükemmelliğe doğru ilerler ve
bu devinimini yöneten yasalar vardır.”
“Sen bütünüün bir parçasısın...”
“Bütünü mümkün olduğunca öğrendiğinde ve
tekâmül yasasını öğrendiğinde,
o bütün içerisindeki yerini de öğrenmiş ve
kendini tanımış olacaksın...”

Fakat yıllar geçtikçe hiç de böyle olmadığını hisseden Tolstoy,
gençlik ve olgunluk yılları geçtikten sonra,
büyümesinin durduğu zamâna ulaşınca,
gelişemediğini;
aynı yanılgı içinde bulunan ve
Eski Türkiye'de bir zamanlar
“TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi olan
bilim adamımız Fikret Kortel'in
“İnsan gelişe gelişe bir zaman sonra tanrılaşacak”
şeklindeki

¹ Tolstoy, *İtirafıların*, Antik Dünya Kıtasıkları, Sayfa 29, 2005, İstanbul.

*felsefesi doğrultusunda bakıldığında,
tanrılaşamadığını,
üstelik de bunun tam aksine,
kuvvetinin azaldığını hissetmeye,
pörsüdüđünü,
kısacası ihtiyarladığını,
esefle ve hayal kırıklığı ile görmeye başlar.*

*İlk zamanlar,
bilimin her şeyi halledeceğine inanmış olan Tolstoy,
aklı başına geldiğinde,
Tekâmül Nazariyesi'nin bir hiç olduğuna karar verir,
yeni bir arayışa koyulur.*

*Aşağıdaki sözler,
bu aşamada bulunan Tolstoy'a âit:*

*“Bilim dünyâsının,
elde ettiđi,
hayâta dâir gerçek sorularla hiçbir ilişkisi olmayan sonuçları,
büyük bir önem ve ciddiyet havası içerisinde ilân ettiđini
gördükçe,
bana uzunca bir zaman
benim anlayamadığım
bir şeyler varmış gibi gelmişti.”*

*Tolstoy,
Matematik, Fizik, Kimyâ gibi
bilimleri inceledikten sonra vardığı sonucu da şöyle
açıklamaktadır:*

*“Varoluşa ilişkin soruların çözümleriyle ilgilenmeyen,
sâdece kendi alanlarıyla ilgili bilimsel sorulara yanıtlar veren
o bilim dallarına baktığınızda,
insan aklının gücü karşısında mest oluyorsunuz ama*

*peşinen de biliyorsunuz ki,
bu bilimler
hayâtın kendisiyle ilgili
hiç bir soruya cevap verememektedirler.”*

*“Bu bilimler,
basitçe bu soruları görmezden gelmekte ve
şöyle demektedirler:
‘Ne olduğunuz ve niçin yaşadığınız sorusuna verilecek bir
cevâbımız yok,
biz bu soruyla meşgul de olmayız.
Ama eğer,
ışığın kânunlarını ve şekillerini,
sayıların ve miktarların ilişkilerini,
aklınıza hükmeden kânunları bilmek istiyorsanız,
bunların hepsine verilecek
açık, kesin ve doğruluğu sorgulanamaz cevaplarımız var’².”*

*Tolstoy,
“Niçin yaşıyorum?” sorusuna,
fizyoloji, psikoloji, biyoloji, sosyoloji gibi,
bilimlerin ve Hukuk ve Toplum gibi,
yarı bilimlerin verdiği:*

*“Sonsuz uzayda ve sonsuz zamanda
sonsuz derecede küçük parçacıklar,
sonsuz bir karmaşıklık içerisinde biçim değiştirirler ve
siz bu dönüşümlerin yasasını anladığınızda,
Yeryüzü’nde niçin var olduğunuzu da anlamış olacaksınız.”
şeklindeki cevâbın da,
tatmin edici bir cevap olmadığını,
yeni anlamıştı.*

² Tolstoy, Aynı Eser, Sayfa 32, 2005, İstanbul.

*Sorularına deneysel bilimden olumlu bir cevap bulamayan
Tolstoy,
“Ben kimim?”
“Niçin yaşıyorum?” ya da “Ne yapmalıyım?” gibi,
sorular da dâhil olmak üzere,
hayâtın var oluşuna âit sorularına cevap bulmak için,
bu sefer de
Metafizik ve Felsefe bilimlerini incelemeye alır.*

*“Nasıl ki,
‘Sonsuz uzayda ve sonsuz zamanda sonsuz derecede küçük
parçacıklar,
sonsuz bir karmaşıklık içerisinde biçim değiştirirler ve
siz bu dönüşümlerin yasasını anladığınızda
Yeryüzü’nde niçin var olduğunuzu da anlamış olacaksınız.’
şeklindeki cevâptan da tatmin olmamış, bu bilimlerin de:”*

*“Bütün insanlığın var oluşunu
-ki biz bu var oluşun ne başını ve ne sonunu bilebiliyoruz,
ne de küçücük bir parçasını bilebiliyoruz-
araştırınız,
o zaman kendi var oluşunuzu anlayacaksınız³.”
şeklinde
verdikleri cevaptan da memnun olmamıştı.*

*Hele, Tolstoy’un,
“Ben kimim ve Evren nedir?” ya da
“Niçin varım ve de Evren niçin var?” gibi sorulara karşı
Felsefe hakkında da,
“Felsefe bu soruları cevaplamadığı gibi,
kendisi de zâten bu soruları sormakla yetinmektedir.”
şeklindeki sözü çok anlamlıdır.*

³ Tolstoy, Aynı Eser, Sayfa 33, 2005, İstanbul.

*Tolstoy,
o arayışlarının sonucunu şöyle belirlemiştir:*

*“Arayışımı bütün bilim dallarında sürdürdüm ama
aradığımı bulmak şöyle dursun,
benim gibi,
hayâtın anlamını bilimde arayan hiç bir kimsenin de
hiçbir şey bulamadığına iknâ oldum.”*

*“O insanlar,
hiçbir şey bulamamakla kalmadıkları gibi,
beni tam da ümitsizliğe sevk eden şeyin
- hayâtın anlamsızlığının-
İnsanın,
her hangi bir şüpheye yer vermeksizin,
bilebileceği
tek şey olduğunu,
açıkça da,
kabul etmişlerdi.⁴”
şeklinde özetlemektedir:*

⁴ Tolstoy, Aynı Eser, Sayfa 28, 2005, İstanbul.